

CONSTRUÏM FUTUR

La Educació la nostra eina

OBJECTIU 2030

Garantir l'accés
universal a una educació
de qualitat, inclusiva
i equitativa.

OBJECTIUS
DE DESENVOLUPAMENT
SOSTENIBLER

PROJECTE EDUCATIU, ESO, 1R, 2N I 3R CURS

Curs 2020-2021

OBJECTIUS GENERALS

1. Conèixer els ODS, especialment l'ODS 4.
2. Valorar la importància de l'Educació en el Desenvolupament dels pobles.
3. Motivar el compromís pel Dret a l'Educació de Qualitat.

Cada activitat descriu també els seus propis objectius i materials.

PROGRAMACIÓ PER COMPETÈNCIES

Es donen algunes pistes generals per la programació per competències. Donat que cada comunitat autònoma té estàndards diferents, cada centre haurà d'adaptar el contingut als seus estàndards d'acord amb la legislació educativa vigent.

COMPETÈNCIA	DETALL	ACTIVITATS
Comunicació lingüística	Descodificació de diferents tipus de missatges (discursiu, textos, gràfics) i l'ús de les seves estructures formals. Anàlisi de tècniques d'oració. Comprensió de discursos socials. Procés d'elaboració de textos argumentals (discurs, manifest)..	1, 2, 3, 4, 5, 6
Matemàtica	Quantificació de fenòmens, comparació de magnituds, càlcul de percentatges... per anàlisi de la realitat	2, 3
Coneixement i interacció amb el medi físic	Comprensió d'aspectes de la realitat. Anàlisi de causes i conseqüències de la pobresa. Prediccions basades en models.	2, 3, 4
Digital i tractament d'informació	Cerca guiada en internet i selecció d'informació sobre el dret a l'educació. Gestió de programes de disseny gràfic. Gestió de programes d'edició d'àudio i vídeo..	6

PROJECTE EDUCATIU, ESO, 1R, 2N I 3R CURS

COMPETENCIA	DETALLE	ACTIVIDADES
Social i ciutadania	Sensibilització sobre les condicions de vida en països empobrits, així com de la vulneració de drets dels nens/es.	2,3,4
Cultural i artística	Expressió de missatges mitjançant el llenguatge audiovisual o el disseny de cartells.	6
Aprendre a aprendre	Tècniques d'anàlisi i síntesi. Presentació de projectes i conclusions	2, 3, 4,5,6
Autonomia i iniciativa personal	Implicació en activitats grupals (iniciativa, participació). Diàleg com a forma de regulació de l'activitat.	3,4,5,6

TEMPORITZACIÓ GENERAL

Es fa una proposta interdisciplinari, recolzada en sessions de tutoria i d'altres assignatures, però cada centre pot adaptar el material com sigui millor.

SESSIÓ TUTORIA 1	SESSIÓ TUTORIA 2
- Activitat 1 - Activitat 2 - Activitat 3	- Activitat 4 - Activitat 5
SESSIONS DE TECNOLOGIA, INFORMÀTICA, PLÀSTICA O LLENGUA	SESSIÓ TUTORIA 3
Activitat 6 (i feines per casa)	Activitat 6 (presentació assemblea i metacognició)

PROJECTE EDUCATIU, ESO, 1R, 2N I 3R CURS

ACTIVITATS

ACTIVITAT 1

LA MÀQUINA DEL TEMPS

TEMA:

Projectar el futur... des de l'educació.

TEMPS:

15 minuts

OBJECTIUS:

- Reflexionar sobre com veiem el futur i sobre el paper que pot jugar l'educació en el nostre procés de maduració.
- Motivar la realització d'un projecte educatiu sobre el Dret a l'Educació.

MATERIALS

- Portàtil.
- Canó de vídeo.
- Altaveus.

DESENVOLUPAMENT

Amb aquest primer moment es vol crear una il·lusió, una fantasia...

El docent proposarà als alumnes que imaginin fer un viatge al futur. Per a això, es pot crear l'ambientació necessària a la classe:

- Col·locant una butaca que simuli una màquina del temps...
- Projectant una imatge d'un viatge a l'hiperespai...
- Escoltant una banda sonora futurista...

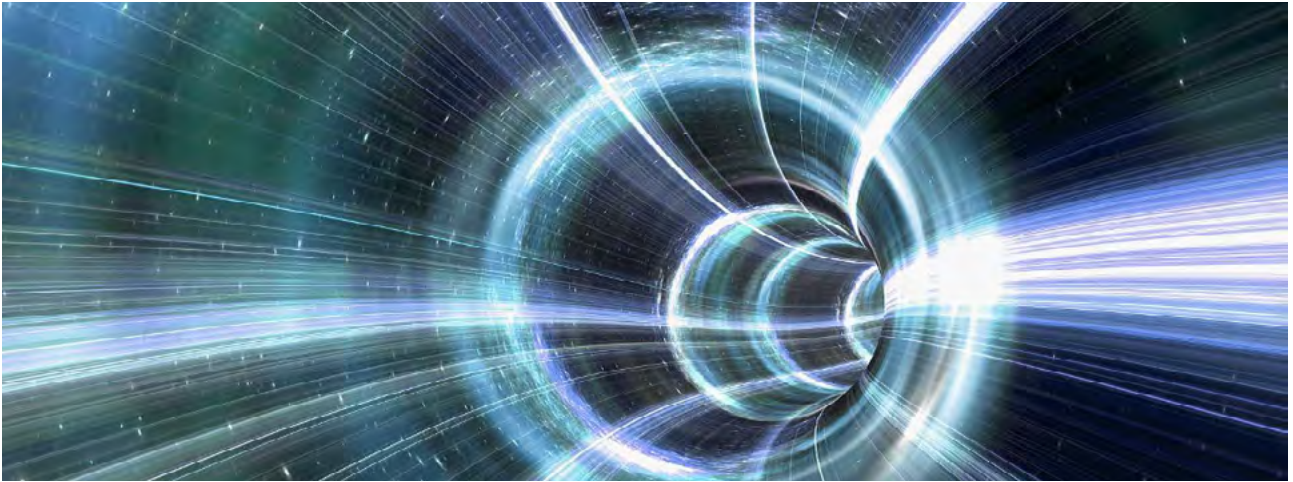
Àudio: Back to the future (BSO) 3' 28"

<https://www.youtube.com/watch?v=Jfkbd8ltqzQ>

■ Narrant una fantasia, mentre zona la música: "Imagina que fas un viatge al futur. Una màquina del temps et permet saltar a l'any 2050. Pots anar a veure com ets en 30 anys... Imagina com ets en el 2050. Ha canviat el teu físic? Segueixes vivint amb la teva família, o t'has emancipat? Com vius? A què et dediques? Quins són els teus valors? Pensa durant un parell de minuts en tot això i apunta-ho".

PROJECTE EDUCATIU, ESO, 1R, 2N I 3R CURS ACTIVITATS

S'acaba la fantasia amb un petit debat al voltant a aquestes preguntes: Creieu que el vostre futur serà fruit de l'atzar? Està en la vostra mà fer alguna cosa per "dissenyar" aquest futur? Com?

A continuació, s'introdueix la Campanya "Construïm futur". La idea principal de la Campanya és destacar que l'Educació és la principal eina per construir el futur de tots i totes, en qualsevol part del món.

PRESENTACIÓ DEL PROJECTE:

En grups de 4 o 5 persones es farà un projecte (vídeo, cartell dissenyat per ordinador, manifest; a escollir-ne un) per presentar a classe les conclusions principals de la campanya. Per a això, s'aprofitaran les reflexions i els moments de petit grup en Tutoria, així com la fonamentació tècnica de les assignatures de Tecnologia, Informàtica, Plàstica i/o Llengua.

PROJECTE EDUCATIU, ESO, 1R, 2N I 3R CURS

ACTIVITATS

ACTIVITAT 2 ODS PER TRANSFORMAR EL NOSTRE MÓN. ENS HI POSEM?

TEMA:

Introducció a l'ODS 4

TEMPS:

20 minutos

OBJECTIUS:

- Aprofundir en l'ODS 4 i les seves metes.
- Familiaritzar-se amb algunes realitats de l'educació del món.
- Observar com es relaciona l'ODS 4 amb la resta d'ODS.

MATERIALS

- Portàtil
- Canó de vídeo
- Altaveus
- Fitxa 1: Metes de l'ODS 4 (annex)

DESENVOLUPAMENT

Vídeo: ODS 4 | Educació de qualitat (UNESCO) 2' 22''

<https://www.youtube.com/watch?v=Axr fh2cae7E>

Preguntes per la reflexió en assemblea o grup-classe.

- ¿Què significa aconseguir una educació inclusiva, equitativa i de qualitat?
- A què es refereix l'ODS 4 al parlar d'oportunitats d'aprenentatge?
- Recordes algunes situacions de mancances en l'educació destacades en el vídeo?

■ D'acord amb el vídeo, enumera les iniciatives en relació a l'educació que inclou l'Agenda 2030. Pots ajudar-te del següent dibuix (agafat de www.unesco.org), on cadascuna de les vinyetes reflexi una idea (es dona la Fitxa 1):

PROJECTE EDUCATIU, ESO, 1R, 2N I 3R CURS ACTIVITATS

- ¿En quina mesura ajuda l'educació a la consecució dels altres ODS?

ACTIVITAT 3 “ELS NOSTRES LIBRES I LLAPIS SÓN LES ARMES MÉS PODEROSES”

TEMA:

Testimoni d'adolescents preocupats pel seu futur.

TIEMPS:

25 minuts

OBJECTIU:

Deixar-nos interpel·lar per joves que aposten el seu futur a l'educació.

MATERIALS:

- Portàtil
- Canó de vídeo
- Altaveus

DESENVOLUPAMENT

Vídeos: La increíble historia de Malala.

(vs. animada, 4'07") <https://www.youtube.com/watch?v=8SXPoGhGoX8>

(vs. BBC, 3'07") https://www.bbc.com/mundo/noticias/2013/10/131007_malala_historia_lp

PROJECTE EDUCATIU, ESO, 1R, 2N I 3R CURS

ACTIVITATS

Vídeos: Discursos de Malala

(discurs Premio Nobel resumen, 2'36'') <https://www.youtube.com/watch?v=6k7ipF3uWKI>

(discurs ONU resumen, 2'31'') <https://www.youtube.com/watch?v=q4AZzUdf2cs>

(discurs ONU completo, 17'26'') <https://www.youtube.com/watch?v=vD-js9rtO8Q>

ACTIVITATS EN GRUPS PETITS (COOPERATIU)

■ Després d'un vídeo sobre la visa de Malala (a escollir entre dues alternatives), fer una línia del temps de la seva biografia destaquen els moments més significatius.

■ Fer una línia del temps on senyaleu els moments més importants de la vostra vida per CONSTRUIR EL FUTUR: els moments passats i alguns que imagineu en els pròxims 5-10 anys.

■ Analitzar un vídeo d'un discurs de Malala (a escollir entre 3 alternatives), destaquen:

- Aspectes que us cridin l'atenció sobre la forma d'expressar-se (to, força en algunes frases, pauses, ritme...).
- Frases que parlen de la defensa de drets fonamentals.
- Frases que expressen el valor que ella dona a l'educació.

■ Completeu la següent taula, escrivint en una columna les frases de Malala sobre l'educació, i en una altra, eslògans o frases que vosaltres podeu inventar:

FRASES DE MALALA SOBRE L'EDUCACIÓ

■
■
■

LES VOSTRES FRASES/ESLÒGANS SOBRE EL DRET A L'EDUCACIÓ

■
■
■

PROJECTE EDUCATIU, ESO, 1R, 2N I 3R CURS

ACTIVITATS

ACTIVITAT 4 L'EDUCACIÓ I EL CERCLE VICIÓS DE LA POBRESA

TEMA:

L'educació pot ajudar a combatre la pobresa.

TIEMPS:

20 minuts.

OBJECTIUS:

- Reflexionar sobre causes i conseqüències de la pobresa.
- Descobrir el gran valor de l'educació per eradicar la pobresa.

MATERIALS

- Fitxa 2: L'Educació i el cercle viciós de la Pobresa (annex).

DESENVOLUPAMENT

Activitats en grups petits (cooperatiu).

- Expliqueu el significat del següent gràfic (es dona la Fitxa 2).

PROJECTE EDUCATIU, ESO, 1R, 2N I 3R CURS

ACTIVITATS

- Quina podria ser la conclusió del mateix?
- Per què es diu “cercle viciós de la pobresa”?
- Per què l'Educació pot ajudar a TRENCAR el “cercle viciós de la pobresa”?
- Feu una pluja d'idees i anoteu-les.
- Transformeu el “cercle visió” en un “cercle positiu” en el que l'Educació contribueixi a una vida digna.

ACTIVITAT 5

CLAUS DEL DRET A L'EDUCACIÓ

TEMA:

Educació inclusiva, equitativa i de qualitat.

TIEMPS:

40 minuts

OBJETIVOS:

- Aprofundir en el significat del Dret a l'Educació.
- Reflexionar sobre els estàndards de qualitat, inclusió i igualtat.

MATERIALS

- Fitxa 3: Les 4 “A” del dret a l'educació (annex)

DESENVOLUPAMENT

Ses proposa a l'alumnat que pensi 4 ADJECTIUS que comencin per “A” i que defineixin què és l'Educació de Qualitat (si fos molt complicat, es pot eliminar el requisit de la lletra inicial). A continuació, divideixen un full en 4 parts i escriuen un adjectiu en cadascuna d'elles. Seguidament, juntament a cada adjectiu escriuen altres idees que completen o expliquen el significat. Hauria de quedar un resultat com en l'esquema:

A _____ Adjectiu 1 Altres idees....	A _____ Adjectiu 2 Altres idees....
A _____ Adjectiu 3 Altres idees....	A _____ Adjectiu 4 Altres idees....

PROJECTE EDUCATIU, ESO, 1R, 2N I 3R CURS

ACTIVITATS

En grups petits de 4 o 5 persones, parlar sobre les següents preguntes:

- Heu coincidit en algun adjectiu?
- Teniu idees que coincideixen, encara que no corresponguin al mateix adjectiu?
- Amb l'aportació de tot el grup, seleccioneu els 4 adjectius (i les seves corresponents idees) que millor defineixin l'Educació de Qualitat.
- Finalment, compareu la vostra feina amb la reflexió de Nacions Unides (es dona la fitxa 3). Anoteu les vostres conclusions.

ACTIVITAT 6 CONSTRUÏM FUTUR

TEMA:

La influència de l'educació en el futur que espera a cada persona.

TIEMPS:

Variable. Poden utilitzar-se sessions de Tecnologia, Informàtica, Plàstica i/o Llengua.

OBJECTIUS:

- Valorar el que implica una educació inclusiva, equitativa i de qualitat per tots i totes, en qualsevol part del món.
- Motivar un compromís pel dret a l'educació.

MATERIALS

- Diversos (segons l'alternativa escollida).

DESENVOLUPAMENT

Activitats en grups petits (cooperatiu)

Activitats en grups petits (cooperatiu)

Els alumnes, organitzats en grups de 4 o 5 persones (els mateixos que han treballat en les sessions anteriors), hauran de fer un projecte que consistirà en realitzar un CARTELL DISSENYAT PER ORDINADOR, un VÍDEO o un MANIFEST/DISCURS sobre la temàtica de la Campanya "Construïm futur".

En qualsevol de les alternatives, els grups hauran de fer un procés acompanyats pel tutor i els professors de les assignatures implicades:

- Repàs d'idees que coneixen el tema (recolzats en les reflexions de les sessions de Tutoria).

PROJECTE EDUCATIU, ESO, 1R, 2N I 3R CURS

ACTIVITATS

- Investigació en internet d'idees complementàries.
- Posada en comú d'altres idees investigades, consens sobre les idees a incloure en el projecte.
- Elaboració del projecte. En aquesta fase és important l'aplicació de nus coneixements i la posada en pràctica de competències bàsiques (Transversalitat, Connexió amb altres disciplines). Es suggereixen les següents accions per cada tipus de projecte:

Cartell dissenyat per ordinador

(Assignatura de recolzament: Plàstica o Informàtica))

- Selecció d'idees.
- Assignació d'idees a imatges, símbols, metàfores visuals...
- Decisió sobre què representar amb imatges i què representar amb paraules.
- Realització d'esbossos en paper.
- Aprenentatge i gestió de programes de disseny per ordinador (Paint, Corel Adobe Photoshop...)
- Proves de paletes de colors, proves de fonts de lletres (mida i tipografia)...
- Regla 1/3-2/3, que suggereix deixar 1/3 de l'espai en blanc i 2/3 omplerts amb imatges i text.
- Disseny en "Z", que és el moviment de la vista a l'observar el cartell.
- Primers dissenys per ordinador...

Vídeo

(Assignatura de recolzament: Tecnologia o Informàtica)

- Realitzar el "storyboard", que és la seqüència de dibuixos que il·lustren els plans del vídeo. És una mena de guió gràfic, amb escenes composades per un dibuix representatiu de l'escena i un peu de foto, amb una explicació principal.
- Realitzar un guió, on s'explica cada escena avançada en el "storyboard".
- Aprenentatge i gestió de programes d'edició d'àudio i vídeo.
- Rodatge d'escenes o selecció d'escenes de documentals i pel·lícules / Gravació de pistes d'àudio (narració).
- Muntatge d'àudio (música, narració) i imatge (diferents escenes prèviament gravades o seleccionades d'altres fonts).

PROJECTE EDUCATIU, ESO, 1R, 2N I 3R CURS

ACTIVITATS

Manifest / Discurs

(Assignatura de recolzament: Llengua)

Fase 1: Estructura d'un discurs argumental. S'escriu una plantilla amb les idees principals:

- Enfocar el tema...
- Seleccionar un títol objectiu o subjectiu...
- Posar el focus en la composició sobre alguna idea desenvolupada en les sessions de tutoria o buscada per internet...
- Buscar un argument d'autoritat. Per exemple, busca en Google utilitzant cometes "frase sobre+tema" i copia-ho citant l'autor.
- Enumerar arguments a favor...
- Enumerar arguments en contra...
- Incloure, si s'escau, algun argument basat en l'experiència personal...
- Pensar adjectius valoratius en funció del que es vulgui transmetre ("important, fonamental, sorprenent, magnífic...").
- Pensar l'estructura ajudant-nos de connectors de text ("en primer lloc, per una part, per altra part, per concloure, en resum...").

(Abans de la Fase 1, o entre les fases 1 i 2, podria ser interessant tornar a veure algun dels discursos de Malala [Activitat 3] i observar en quina mesura es segueix l'estructura).

Fase 2: Esborrany de discurs. Amb la feina prèvia de la plantilla, es redacta un primer esborrany.

Fase 3: Lectura en veu alta de l'esborrany. Revisió i correcció.

Assemblea o grup-classe

Presentació del projecte: Quan tots els grups han fet el seu projecte, haurà un moment per representar-ho a tota la classe, tan el procés com el resultat.

El professor/a ha de promoure un moment final per concloure (metacognició). En essència, que cada alumne preguntí: Què ha descobert del Dret a l'Educació? Què té a veure amb el futur? Què puc fer jo per promoure el dret a l'educació de qualitat per totes les persones?

Un últim punt, per si pot servir en l'elaboració del projecte. Per facilitar la comprensió dels missatges, les idees s'associen freqüentment a imatges simbòliques o metàfores. Aquí van dos exemples de cartells d'una exposició organitzada en un municipi del sud d'Espanya

PROJECTE EDUCATIU, ESO, 1R, 2N I 3R CURS

ACTIVITATS

en el marc d'una activitat d'Educació per al Desenvolupament:

■ Per un costat es reflexa una carrera d'obstacles (centrada en les imatges de les tanques), mentre s'enumeraven les dificultats de les persones dels països empobrits per exercir el seu dret a l'educació.

■ Per un altre costat, s'estableix un paral·lelisme entre el procés de “construcció d'una escola” (gràcies a un projecte de cooperació internacional al desenvolupament) i el procés de “creixement integral de cada nen/a” (els seus somnis, oportunitats, valors, relacions, arrels culturals... EL SEU FUTUR).

Derecho a la Educación en los países empobrecidos: una carrera de obstáculos

11- Deficiente formación profesional
10- Escasa enseñanza secundaria
9- Discriminación de los entornos rurales
8- Discriminación de las niñas
7- Malas condiciones higiénicas de las escuelas
6- Precarias condiciones laborales de docentes
5- Absentismo escolar por trabajo infantil
4- Absentismo escolar por enfermedad
3- Falta de maestros y maestras
2- Falta de escuelas
1- Falta de materiales educativos

Logo: **seai** (Solidaridad Educativa Internacional)

Logo: **DIPUTACIÓN DE HUELVA**

Logo: **Ayuntamiento de Fuenteheridos**

Derecho a la Educación: Construyendo nuevas aulas en la Escuela Shirley Kolmer de Monrovia (Liberia)

En el último cuarto de siglo, Liberia sufrió la guerra civil, la posguerra y la epidemia del virus Ébola, que se llevaron por delante una gran parte de la población. Se habla de “dos generaciones perdidas”: la que murió; y la que sobrevivió, cuyo futuro quedaba en entredicho por las precarias condiciones de vida y la falta de oportunidades a que se enfrentaban.

Algunas estrategias de la Cooperación Internacional
La **ONGD SED** y la **Diputación Provincial de Huelva** han llevado a cabo un proyecto de desarrollo para la construcción de una escuela, donde el “PROCESO” sirve también para la “reconstrucción social, psicológica y emocional” de la sociedad liberiana.

Construcción de SUEÑOS

Construcción de FUTURO

Construcción de PERSONAS

Construcción de RELACIONES SOCIALES

Construcción de VALORES

Construcción de JUSTICIA

Construcción de RAÍCES CULTURALES

Construcción de OPORTUNIDADES

Logo: **seai** (Solidaridad Educativa Internacional)

Logo: **DIPUTACIÓN DE HUELVA**

Logo: **Ayuntamiento de Fuenteheridos**

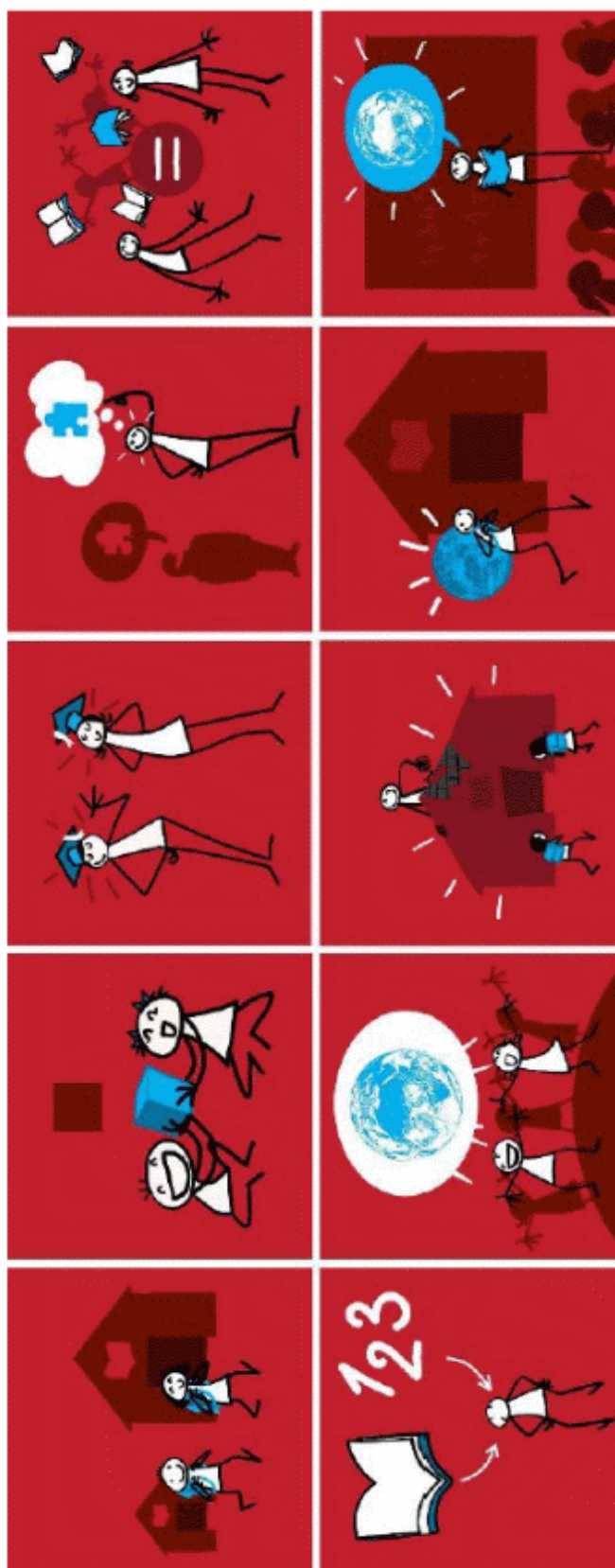
PROJECTE EDUCATIU, ESO, 1R, 2N I 3R CURS

ANEXOS

FITXA 1

Ficha 1: Metas del ODS 4 (Educación de Calidad para todos y todas.

Ej: Asegurar la enseñanza primaria y secundaria con resultados efectivos

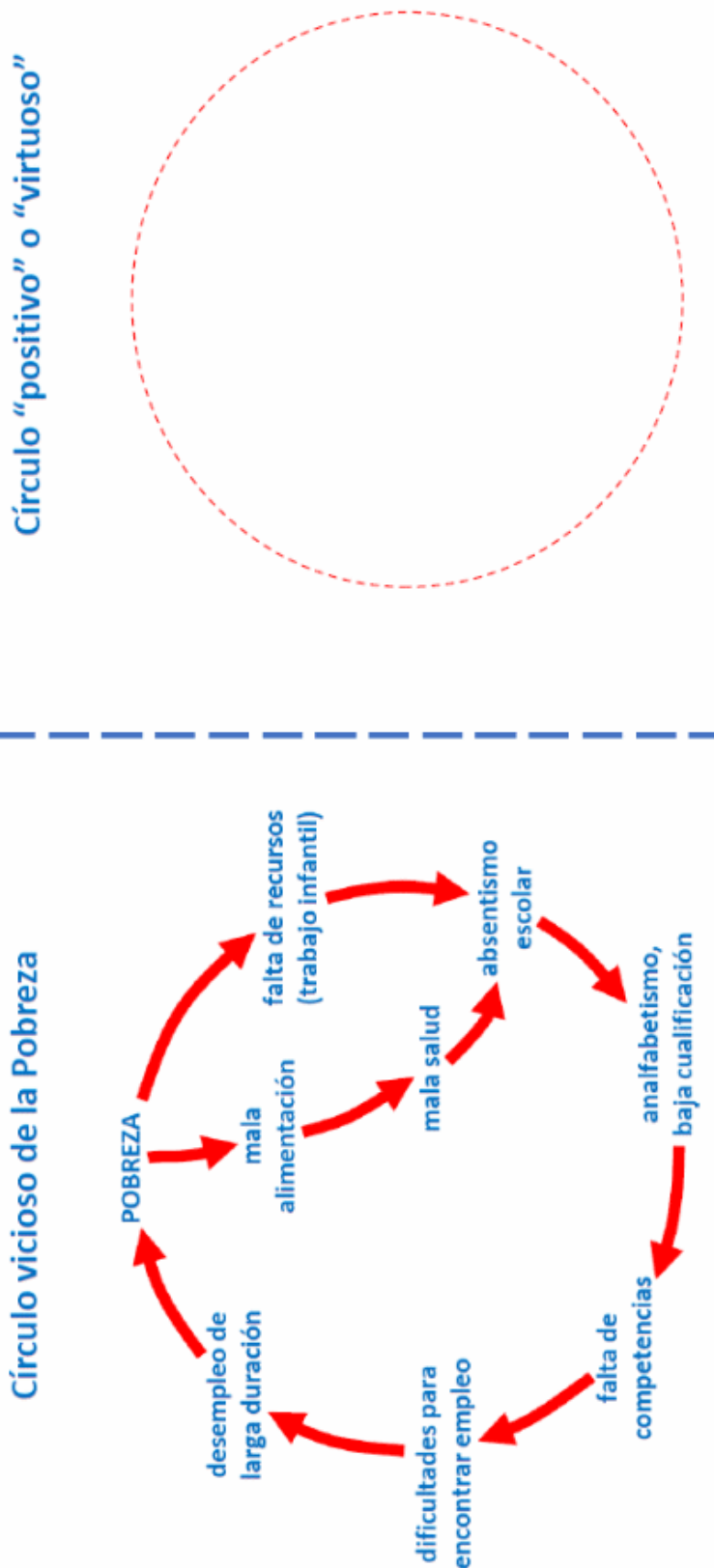

PROJECTE EDUCATIU, ESO, 1R, 2N I 3R CURS

ANEXOS

FITXA 2

Ficha 2: La Educación y el círculo vicioso de la Pobreza.

PROJECTE EDUCATIU, ESO, 1R, 2N I 3R CURS

ANEXOS

FITXA 3

LES 4 "A" DEL DRET A L'EDUCACIÓ

Katarina Tomasevski ve treballar del 1998 al 2004 en la Comissió de Drets Humans de les Nacions Unides, i va ser la primera Relatora Especial de les Nacions Unides sobre el Dret a l'Educació. En la seva època es van establir alguns dels requisits que s'havien de tenir en compte per garantir una Educació de Qualitat, requisits que es recordaven fàcilment amb la regla nemotècnica de "les 4"A" del Dret a l'Educació":

ASSEQUIBLE (DISPONIBLE)

- Escoles amb instal·lacions adequades.
- Suficients professors.
- Disponibilitat de material educatiu.

ACCESIBLE

- Proximitat del poble a l'escola.
- No discriminació per gènere.
- Sense barreres arquitectòniques que dificulten l'accés a persones amb discapacitat.
- Sense exclusió.

ACCEPTABLE

- Ambient educatiu segur i enriquidor.
- Processos educatius adequats a la cultura i de qualitat.
- Professorat preparat.

ADAPTABLE

- Metodologia que evoluciona amb les necessitats canviants dels nens i nenes, del context local, de la societat...
- Es promou la igualtat de gènere.

